

Første Afsnit.

Universitetet og den polytekniske Læreanstalts Forhold som Læreanstalter.

A.

Universitetet.

I. Bestyrelsen.

a. Beretning for Aaret 1914—15.

Den akademiske Lærerforsamling har i 1914—15 holdt 5 Møder, nemlig: 22. Oktober 1914 med Dagsorden: 1) Afgørelse af, hvorvidt Docenterne Axel Møller og Henry Ussing opfylder de i Punkt c. i kgl. Resolution af 3. Juni 1913 fastsatte Betingelser for at være Medlemmer af Lærerforsamlingen, 2) Meddelelser fra Rektor, 3) Valg af 10 Medlemmer af Konsistorium, 4) Valg af Universitetets Rektor for Rektoratsaaret 1914—15, 5) Valg af Lærerforsamlingens Protokolfører for 1914—15; 17. December 1914 med Dagsorden: 1) Meddelelser fra Rektor, 2) Studenterraadene, 3) Skrivelse fra Ministeriet angaaende Universitetskommissionens Betænkning; 21. Januar 1915 (ekstraordinært Møde) med Dagsorden: Redaktionsudvalgets Forslag til Ministeriet i Kommissionssagen; 25. Marts 1915 med Dagsorden: 1) Afgørelse af, hvorvidt Docent, Dr. phil. Chr. Winther opfylder de i Punkt c. i kgl. Resolution af 3. Juni 1913 fastsatte Betingelser for at være Medlem af Lærerforsamlingen, 2) Meddelelser fra Rektor, 3) Lønningsudvalget aflægger Beretning, 4) Ministeriets Svar paa Lærerforsamlingens Skrivelse i Kommissionssagen; 27. Maj 1915 med Dagsorden: 1) Meddelelser fra Rektor, 2) Valg af 5 Medlemmer af Folkeuniversitetsudvalget.

Som *Medlemmer af den akademiske Lærerforsamling* optoges den 22. Oktober 1914 Docenterne Axel Møller og Henry Ussing, den 25. Marts 1915 Docent Chr. Winther.

Til *Rektor* i Rektoratsaaret 1914—15 valgte den akademiske Lærerforsamling 22. Oktober 1914 Professor Harald Westergaard, som tiltraadte Rektoratet den 12. November 1914.

Til *Protokolfører for den akademiske Lærerforsamling* valgte denne 22. Oktober 1914 Professor Dines Andersen.

Dekanerne i Rektoratsaaret 1914—15 har været Professor F. E. Torm i det teologiske, Professor K. Berlin i det rets- og statsvidenskabelige, Professor J. Fibiger i det lægevidenskabelige, Professor Dines Andersen i det

filosofiske og Professor C. Raunkjær i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Til *Medlemmer af Konsistorium* valgte den akademiske Lærerforsamling den 22. Oktober 1914 Professorerne O. V. Ammundsen, K. Faber, J. L. Heiberg, O. Jespersen, W. Johannsen, H. F. E. Jungersen, H. Munch-Petersen og Th. Rovsing samt — efter den ved kgl. Resolution af 10. September 1914 fastsatte Forandring i Konsistoriums Sammensætning — Docenterne Chr. Blinkenberg og E. Schmiegelow, alle paa 4 Aar fra 15. November 1914. Til samme Tid udtraadte af Konsistorium efter Ønske Professorerne V. Bentzon og M. Cl. Gertz og paa Grund af Alder Professor H. Höfdding.

Til *Medlemmer af Bestyrelseskomitéen for Kommunitetets Stipendievæsen* valgte Konsistorium 11. November 1914 Professor P. J. Jørgensen som juridisk Medlem i Stedet for Professor C. Torp, der fritoges for Aaret 1915. Til Formand for Aaret 1915 valgte Stipendiebestyrelsen Professor J. Fibiger 3. Marts 1915.

I Universitetsaaret 1914—15 nedsattes følgende *Udvalg*: I Konsistoriums Møde den 9. September 1914 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius og Dekanerne angaaende Forhandling af Universitetstryksager. I Konsistoriums Møde den 14. Oktober 1914 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius, Professorerne Salomonsen og Bøggild samt Docent Beckett angaaende Forhandling med Professor Oscar Matthiessen om Ændringer i hans Forslag til Dekorationen af Mineralogisk Museums Forhal. I Konsistoriums Møde den 11. November 1914 et Byggeudvalg for Laboratoriebygningen bestaaende af Kvæstor, Referendarius og Professor Erslev. I Konsistoriums Møde den 9. December 1914 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius og de 5 Dekaner angaaende et Andragende fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet om Adgangen til at tage Eksaminer med 1ste Karakter om. I Konsistoriums Møde den 10. Marts 1915 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius, Professorerne Heiberg, Dines Andersen og P. J. Jørgensen angaaende Revision af Universitetets Trykningssatser. I Konsistoriums Møde den 21. April 1915 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius og de 5 Dekaner angaaende Erklæring til Ministeriet over Normeringsbestemmelser til Lønningsloven. I den akademiske Lærerforsamlings Møde den 22. Oktober 1914 nedsattes et Udvalg angaaende Lønningssagen, bestaaende af Rektor og Referendarius samt Professorerne Salomonsen, Buhl, A. Friis og Docent Maar.

Til *Medlemmer af Folkeuniversitetsudvalget* genvalgte den akademiske Lærerforsamling den 27. Maj 1915 Professorerne A. B. Drachmann, Kr. Erslev, W. Johannsen, J. C. Bock og Cl. Wilkens.

Ved det den 12. Marts 1915 afholdte Valg af *Studenterraad* valgtes følgende: Det *teologiske* Studenterraad, Medlemmer: Studiosi theol. M. Bie, Th. Ravn, Johs. Larsen (Formand), Aage Morville og Porsdal (Næstformand). Suppleanter: Studiosi theol. Ch. Nedermark, E. E. Kiilerich, M. P. Nielsen, J. C. Willesen og J. C. Vinther. Det *rets- og statsvidenskabelige* Studenterraad, Medlemmer: Studiosi juris Ejnar Reinstrup (Formand, udtraadt 1. Oktober 1915), Erik Leuning, Mogens Knudsen (Næstformand), G. Spöhr (Formand fra 1. Oktober 1915) og Stud. polit. Dalgas Rasmussen. Suppleanter: Studiosi juris Harald Petersen (indtraadt 1. Oktober

1915), Christian Strøm, H. A. Gideon, L. K. H. Kjeldsen og Stud. polit. Frk. E. Heckscher. Det *medicinske* Studenterraad, Medlemmer: Studiosi med. Harald J. Bloch, Kaj Regnar Kjer, Mads Siggaard-Andersen (Næstformand), Ludvig Christensen, Erik Johan Warburg (Formand). Suppleanter: Studiosi med. Oliver Henriksen, Svend Vieth Pontoppidan, Knud Waage Bjerre og Johannes Frandsen. Det *filosofiske* Studenterraad, Medlemmer: Studiosi mag. Holger Sandvad (Dansk) (Formand), Frk. J. K. Bolt Jørgensen (Tysk), Alf. Larsen (Engelsk), Hakon H. C. Müller (Fransk) (Næstformand), J. O. Kock (klassiske Sprog), G. Worsøe-Schmidt (Historie) og Frithjof Brandt (andre Fag). Suppleanter: Studiosi mag. M. Borup (Dansk), A. V. Nielsen (Tysk), Frk. N. Engelhardt (Engelsk), Gunner Jensen (Fransk), K. Gyving (klassiske Sprog), Jens Klinkby (Historie) og Frk. L. Riise (andre Fag). Det *matematisk-naturvidenskabelige* Studenterraad, Medlemmer: Studiosi mag. Poul Mogensen (Matematik), Frk. Julie Vinter Hansen (Astronomi) (Formand), M. Jensen (Kemi), N. C. Jensen (Fysik) og L. Koch (Mineralogi) (Næstformand). For Zoologi, Botanik og Geografi valgtes ingen Medlemmer. Suppleanter: Studiosi mag. N. P. V. Møller (Matematik), Lehmann (Astronomi), Glistrup (Kemi) og Rasch Nielsen (Fysik). For Zoologi, Botanik, Mineralogi og Geografi valgtes ingen Suppleanter. Til Medlemmer af det *samlende Studenterraad* valgtes Studiosi theol. Johs. Larsen, Porsdal, Morville, Studiosi juris E. Reinstrup (Formand til 21. September 1915), M. Knudsen (Formand fra 21. September 1915), G. Spöhr og fra 21. September 1915 stud. polit. Dalgas Rasmussen, Studiosi med. H. J. Bloch, K. R. Kjer, E. J. Warburg, Studiosi mag. (fil. Fak.) H. Sandvad, H. Müller, F. Brandt, Studiosi mag. (mat.-nat. Fak.) P. Mogensen, Frk. J. Vinter Hansen, Lauge Koch (Næstformand).

b. Nedsættelse af Universitetskommissionen af 7. Oktober 1912 og dennes Beretning. — Forslag om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Universitetets Virksomhed og administrative Ordning m. v.

Efter at den under 9. Decbr. 1909 nedsatte Finanslovkommission i sin under 13. Maj 1911 afgivne Betænkning, S. 28—30 (aftrykt i Aarb. 1911—12, S. 444—46), havde udtalt som sin Mening, »at der burde ske en Forandring i de gældende Regler for Universitetets Styrelse, saaledes at der ved Siden af den videnskabelige Repræsentation skabes et administrativt Centralorgan (f. Eks. ved Ansættelsen af en Direktør eller Kansler for Universitetet). Man gaar nemlig ud fra, at der ved Tilstedeværelsen af en samlende Tilsynsmyndighed maatte kunne tilvejebringes Besparelser saavel indenfor de forskellige Fakulteter som paa selve det administrative Omraade«, og derefter havde henstillet til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, »om der ikke eventuelt gennem et selvstændigt Udvalg af Medlemmer udenfor Universitetet kunde tilvejebringes Forslag til en saadan Omordning«, nedsatte Ministeriet ved Skrivelse af 7. Oktober 1912 en Kommission til Undersøgelse af Universitetets hele administrative og økonomiske Ordning.

Til Kommissionens Formand beskikkedes Professor, Dr. phil. & jur. *Harald Høffding*.

Til Medlemmer af Kommissionen beskikkedes iøvrigt Kontorchef i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet *Frantz Dahl*, Medlem af Folketinget *Lars Dinesen*, Kvæstor *K. Goos*, Professor, Dr. med. & phil. *W. Johannsen*, Raadmand, Medlem af Folketinget *K. M. Klausen*, Pastor, Medlem af Folketinget *N. Johan Laursen*, Professor, Dr. juris *H. Munch-Petersen* og Gaardejer, Medlem af Folketinget *N. Pedersen-Nyskov*.

Til Sekretær ved Kommissionen blev beskikket Ekspeditionssekretær i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet *K. Glahn*.

Det overdroges Kommissionen at foretage en Undersøgelse af Universitetets hele administrative Ordning, i hvilken Henseende der særlig maatte drøftes, om ikke Indførelsen af et nyt Led i Universitetets Styrelse, en økonomisk Direktor, Kansler eller deslige — Organer, som er kendte andetsteds — maatte være ønskelig som et Mellemlid mellem Universitetet og Ministeriet.

I Forbindelse hermed bemyndigedes Kommissionen til at undersøge, om Tidspunktet nu ikke maatte være kommet til at skabe en ny Grundlov for Universitetets Organisation og Virksomhed, en Kodifikation, som kunde være en naturlig Afløser af Universitetsfundatsen af 7. Maj 1788 og de tallose siden den Tid fastsatte Retsregler.

Kommissionen bemyndigedes derhos til at inddrage under sin Drøftelse ogsaa andre Spørgsmaal, der maatte vedrøre Universitetet, samt til i enkelte specielle Tilfælde at tilkalde særlig sagkyndige.

Kommissionen afgav sin Betænkning 23. Oktober 1913; denne udkom trykt i Bogform s. A. (IV + 206 Sider), til hvilken Udgave der henvises. Betænkningen falder i følgende 5 Afsnit:

- I. Universitetets Virksomhed.
- II. Lokaleforholdene ved Universitetet.
- III. Universitetets administrative Ordning.
- IV. Universitetets økonomiske Forhold og Styrelse.
- V. Lønningsforholdene ved Universitetet.

Ved Skrivelse af 29. Decbr. 1913 tilstillede Ministeriet den akademiske Lærerforsamling et Eksempplar af Betænkningen med Tilføje, at man forventede at modtage de Ytringer, som Forsamlingen maatte finde Anledning til at fremkomme med i Anledning af det i Betænkningen fremførte.

Paa sit Møde 5. Febr. 1914 vedtog Lærerforsamlingen følgende Udtalelse, som under s. D. blev tilstillet Ministeriet:

»I Skrivelse af 29. December f. A. har det høje Ministerium tilstillet den akademiske Lærerforsamling et Eksempplar af den af Universitetskommissionen afgivne Betænkning og udtalt Forventningen om at modtage de Ytringer, som Forsamlingen maatte finde Anledning til at fremkomme med i Anledning af det i Betænkningen anførte.

Idet Lærerforsamlingen gaar ud fra, at Ministeriet alene har ønsket en Udtalelse af den angaaende de bestemte Forslag vedrørende Universitetet, der indeholdes i Betænkningen, skal den tillade sig at udtale følgende:

Hvad angaar det i Betænkningens Afsnit II indeholdte Forslag til Opførelse af en Laboratoriebygning (Studiegaard) med dertil knyttet Funktionærbygning, fremgaar det af Betænkningen, at Forslaget er blevet overvejet i et Udvalg, hvori bl. a. alle vedkommende Laboratoriers Forstandere har haft Sæde. Lærerforsamlingen kan da fuldt ud slutte sig til dette Forslag, og den tillader sig at tilføje en indtrængende Anmodning om dets snarligst mulige Gennemførelse, idet, som Universitetet ofte har udtalt overfor det høje Ministerium, Tilvejebringelsen af saadanne nye Lokaler er en absolut nødvendig Betingelse for en forsvarlig Gennemførelse af dets Undervisning med det stadig stigende Antal Studerende.

De i Afsnit III fremsatte Forslag til Ændringer i Universitetets administrative Ordning mener Lærerforsamlingen ligeledes at kunne give sin Tilslutning.

Hvad angaar de under Afsnit IV stillede Forslag til Ændringer i Universitetets Budget, kan Lærerforsamlingen fuldtud bekræfte Udtalelsen i Betænkningen om, at Opførelse paa Finansloven af faste, aarlige Beløb til Universitetslæreres Studie- og Repræsentationsrejser er et længe næret Ønske ved Universitetet, hvis Opfyldelse man tillægger stor Betydning til at gøre Universitetslærerne det muligt at følge med i deres Fag og at opfylde de Forpligtelser, som det internationale videnskabelige Samkvem i stadig større Omfang paalægger dem. Ogsaa Forslaget om paa Budgettet at opføre en særlig Bevilling til Udgivelse af Universitetets Festskrifter kan Lærerforsamlingen tiltræde.

Hvad endelig det under Afsnit V fremsatte Forslag til Lønningslov angaar, kunde Lærerforsamlingen vel paa nogle Punkter have ønsket videregaaende Forbedringer. Men den erkender, at Lønningssatserne i Forslaget, allerede som det foreligger, indeholder meget betydningsfulde Fremskridt i Forhold til den bestaaende Ordning, og mener derfor at kunne give det sin Tilslutning. Forsamlingen finder i denne Forbindelse Anledning til at minde om, at der nu snart er forløbet 7 Aar, siden Universitetet første Gang indsendte sit Forslag til en ny Lønningslov. I den forløbne Tid har saa godt som alle Statens øvrige Embeds- og Bestillingsmænd faaet deres Lønningsforhold ordnede og væsentligt forbedrede, saaledes at der for Universitetets Tjenestemænd er fremkommet et skrigende Misforhold. Dette kan paa ingen Maade siges at være fjernet ved de midlertidige Lønningstillæg, der er blevet tillagt dem. Til Trods for disse befinder Universitetets Embeds- og Bestillingsmænd, navnlig Docenter, videnskabelige Assistenten og øvrige Funktionærer sig i en ligefrem Undtagelsesstilling, idet Lønningerne for alles Vedkommende er urimelig lave, og idet de nævnte Bestillingsmænd endog ganske savner den Ret til Alderstillæg og Pension, der ved de nyere Lønningslove er tillagt alle andre Tjenestemænd, — en Mangel, der kommer til at ramme de ældre, veltjente Funktionærer særlig haardt. Med den stadige Stigning af Priserne paa alle Livsfornødenheder bliver Unversitetets uheldige Lønningsforhold for hvert Aar mere trykkende, og Lærerforsamlingen tillader sig derfor paa det indstændigste at anmode om, at det høje Ministerium, nu da den Undersøgelse af Universitetets administrative og økonomiske Ordning, som var gjort til Forudsætning for en endelig Ordning af dets

Lønningsforhold*), er tilendebragt, ikke vil vente længere med at foretage de endelige Skridt til Gennemførelse af denne for Universitetet og dets Trivsel saa afgørende vigtige Sag.«

Under 11. December 1914 modtog Lærerforsamlingen fra Ministeriet en Skrivelse saalydende:

»Den af Ministeriet under 7. Oktober 1912 nedsatte Kommission til Undersøgelse af Universitetets administrative Ordning og Virksomhed har i de Udtalelser, hvormed den indleder sin under 23. Oktober f. A. afgivne Betænkning, grupperet dennes Emner i følgende Afsnit: I) Universitetets Virksomhed, II) Lokaleforholdene ved Universitetet, III) Universitetets administrative Ordning, IV) Universitetets økonomiske Forhold og Styrelse, V) Lønningsforholdene ved Universitetet.

Idet Ministeriet herved skal udtale sig overfor Lærerforsamlingen om de Spørgsmaal, til hvis særlige Overvejelse Kommissionsbetænkningens Undersøgelser med dertil knyttede Forslag giver Anledning, skal man med Hensyn til det i 1ste Afsnit behandlede Omraade, *Universitetets Virksomhed*, henlede Opmærksomheden paa det Side 5, jfr. Bemærkningerne Side 113 til Lønningsforslagets § 2, behandlede Spørgsmaal om *Universitetslærernes Antal*, med Hensyn til hvilket man vilde sætte Pris paa at se udarbejdet en egentlig *Normeringsplan* med eventuel regelmæssig Revision efter et vist Aaremaals Forløb.

I Forbindelse hermed kunde man ønske nærmere behandlet Spørgsmaalet om *Fremgangsmaaden ved Ansættelsen af Universitetslærere* med særlig Hensyn til det Grundlag for Universitetets Indstillinger, som kan opnaas ved en afholdt Konkurrence eller gennem Ansøgenes tidligere Arbejder, i begge Tilfælde bedømt af et Udvalg, i hvilket foruden Universitetslærere tillige udenforstaaende Videnskabsmænd have Sæde (danske eller fremmede). Med Hensyn til Universitetslærernes Afgang fra deres Embede bør Etableringen af en Aldersgrænse, f. Eks. 65 Aars Alderen, for deres Forbliven i Embedet tages under Overvejelse.

Naar det i Kommissionsbetænkningen Side 8 er udtalt, at der »efter det Forbillede, det medicinske Fakultet har givet, ogsaa indenfor andre Fakulteter, saa vidt Fagene tilstede det, burde udarbejdes bestemte *Studieplaner* til Vejledning for de studerende«, da kan Ministeriet fuldt ud slutte sig til denne Udtalelse, idet man maa anse det for i høj Grad ønskeligt, at saadanne Arbejdsplaner foreligge for alle Fakulteters Vedkommende.

Som et andet under dette Afsnit henhørende Emne, som Ministeriet maa ønske taget under Overvejelse, skal nævnes Spørgsmaalet om, hvorvidt og i hvilket Omfang det kan gøres til Pligt for Lærerne i Specialfagene, der ikke ere Eksamensfag eller i alt Fald kun dyrkes af enkelte Studerende, tillige at yde elementær Undervisning i andre Fag, hvor der er talrige Studerende og Trang til en Forøgelse af Lærerkrafterne. Og i Forbindelse hermed ønskes behandlet Spørgsmaalet om en almindelig For-

*) Se herom den i Aarb. 1911—12 S. 442 aftrykte Betænkning af Folketingets Lønningsudvalg af 4. Juni 1912 og Universitetskommissionens Betænkning, S. 110—111.

pligtelse for Universitetslærere til at yde et vist Minimum af Elementærundervisning.

I Kommissionsbetænkningen er det (Side 7) oplyst, at Kommissionen har beskæftiget sig med Tanken om ved Siden af den filosofiske Prøve at indføre særlige Adgangseksaminer til de forskellige Fakulteter efter Afslutningen af det første Universitetsaar — et Spørgsmaal, der af Kommissionen berøres i Forbindelse med Omtalen af de fra forskellige Sider ved Universitetet fremkomne Klager over Nedgang i Gennemsnitsdannelsen og i Udviklingen af Arbejdsevnen hos de Studerende. Efter Ministeriets Opfattelse er der i det hele Grund til en nærmere Undersøgelse af Spørgsmaalet, om det første akademiske Aar efter den nugældende Ordning anvendes paa rette Maade. Med Hensyn til de under Kommissionsbetænkningens Afsnit II, *Lokalesforholdene ved Universitetet* omhandlede Forhold kan Ministeriet begrænse sig til en Henvisning dels til den ved Lov af 1ste April d. A. givne Bevilling til Opførelse af en Laboratoriebygning ved Universitetet, dels til de Forhandlinger, som have været førte angaaende Tilvebringelsen af Lokaler for normal-anatomisk og fysiologisk Institut.

Som Forhold vedrørende *Universitetets administrative Ordning*, der kunde ønskes nærmere behandlede, skal Ministeriet nævne det i Kommissionsbetænkningen Side 89 omhandlede Spørgsmaal om Udsondring af det særligt administrative Arbejde vedrørende Universitetets Lødelse, saaledes at der i Spidsen for denne Virksomhed — under Betegnelsen Kansler, Direktør, Universitetssekretær eller lignende — sættes en af Lærerforsamlingen dertil indstillet og af Ministeriet (Kongen) ansat Mand, der forudsættes at staa uafhængig af Lærergerningen ved Universitetet.

I Forbindelse hermed vilde være at behandle den Virkning, som Oprettelsen af et saadant nyt Led i Administrationen vil have overfor Konsistoriums Sammensætning og Myndighedsomraade, Rektors og Referendarius' Stilling o. s. v.

Som vedrørende *Universitetets økonomiske Forhold* skal Ministeriet nævne et Forhold, der vel ikke ses at være behandlet i Kommissionen, men som man dog maatte ønske taget under Overvejelse, nemlig Oprettelsen af et samlet Legatfond gennem Forening af de forskellige bestaaende Legater i saa stort et Omfang, som det skønnes forsvarligt under Hensyn til Legatbestemmelserne og de Forudsætninger, hvorunder disse have været trufne, og saaledes at Renterne af den samlede Legatmasse saa vidt muligt fordeles efter den studerendes Evner, økonomiske Stilling og uden Særhensyn til Skole, Stand, Slægt o. s. v.

Angaaende Betænkningens Afsnit V (*Lønningsforholdene ved Universitetet*) finder Ministeriet Anledning til at udtale, at man for sit Vedkommende vilde anse en Forbedring af disse Forhold for fuldt ud velbegrundet. Under de foreliggende vanskelige økonomiske Forhold, der ikke tillade Gennemførelsen af Lønningslovforslag af omfattende Art, vil man dog for Tiden se sig nødsaget til at begrænse sine Bestræbelser i saa Henseende til Opnaaelsen af en Forbedring af Lønnen for de uheldigst stillede Bestillingsmænd og Funktionærer, hvortil Hjemmel eventuelt kunde søges paa Finansloven som en midlertidig Forhøjelse af de paagældende Lønninger. Medens man derfor imødeser et Forslag i denne Henseende fra Universitetet, beklager man at maatte stille Spørgsmaalet om en alminde-

lig Lønningsordning for Universitetet i Bero til Forholdene i ovennævnte Retning have bedret sig. Saasnart dette er sket, vil man være villig til at fremsætte Forslag herom.

De ovenangivne Forhold vedrørende Universitetets Virksomhed og administrative Ordning samt den foreslaaede Forening af Legatmidlerne vilde Ministeriet, forinden man i saa Henseende tager endelig Stilling, sætte Pris paa at se behandlet i et Udvalg paa syv Medlemmer, i hvilket Lærerforsamlingen er repræsenteret af et af Forsamlingen selv valgt Fler-tal af Medlemmer (4), medens Udvalget iøvrigt ønskes tiltraadt af Professor, Dr. phil. Kr. Erslev, som Formand for Udvalget, Undervisnings-inspektør, Professor, Dr. phil. Tuxen og Rektor ved Roskilde Katedralskole, Dr. phil. Bertelsen.

Til som Sekretær at bistaa Udvalget med Protokolførsel m. m. vil Ministeriet være villigt til at udnævne en af dets Assisterter.

Idet man vedlægger en kort Redegørelse for de Spørgsmaal, der i Henhold til ovenstaaende særligt ønskes gjort til Genstand for Behandling i Udvalget, skal man udtrykkelig gøre opmærksom paa, at ogsaa andre, Universitetet vedrørende Forhold vil af Udvalget kunne inddrages under dets Drøftelser, eventuelt under Forhandling med Mænd udenfor Udvalget med særligt Kendskab til de paagældende Spørgsmaal.

Man udbeder sig herefter Meddelelse om, hvem Lærerforsamlingen maatte udpege som dets Repræsentanter i Udvalget,«

Med Ministeriets Skrivelse fulgte følgende Bilag:

»Følgende Spørgsmaal ønskes særligt behandlede af det af Ministeriet ved ovennævnte Skrivelse nedsatte Udvalg:

1. *Normeringsplan for Universitetslærernes Antal* med eventuel regelmæssig Revision efter et vist Aaremaals Forløb.

2. *Fremgangsmaaden ved Universitetslæreres Ansættelse* med særligt Hensyn til det Grundlag for Universitetets Indstillinger, som kan opnaas ved en afholdt Konkurrence eller gennem Ansøgenes tidligere Arbejder, i begge Tilfælde bedømt af et Udvalg, i hvilket foruden Universitetslærere tillige udenforstaaende Videnskabsmænd have Sæde (danske eller fremmede).

3. *Aldersgrænse for Professorernes Afgang.*

4. *Studieplaner for alle Fakulteter.*

5. Hvorvidt og i hvilket Omfang det kan gøres til Pligt for Lærerne i Specialfagene, der ikke ere Eksamensfag eller i alt Fald kun dyrkes af enkelte Studerende, tillige at yde elementær Undervisning i andre Fag, hvor der er talrige Studerende og Trang til en Forøgelse af Lærerkrafterne.

6. En almindelig Forpligtelse for Universitetslærere til at yde et vist Minimum af Elementærundervisning.

7. Anvendelsen af det første akademiske Aar.

8. Udsondring af det særligt administrative Arbejde vedrørende Universitetets Ledelse, saaledes at der i Spidsen for denne Virksomhed — under Betegnelsen Kansler, Direktør, Universitetssekretær eller lignende — sættes en af Lærerforsamlingen dertil indstillet og af Ministeriet (Kon-

gen) ansat Mand, der forudsættes at staa uafhængig af Lærergerningen ved Universitetet.

9. Den Virkning, som Oprettelsen af et saadant nyt Led i Administrationen vil have overfor Konsistoriums Sammensætning og Myndighedsomraade, Rektors og Referendarius' Stilling o. s. v.

10. Oprettelsen af et samlet Legatfond.«

Efter at have behandlet Sagen paa sit Møde 17. Decbr. 1914 vedtog Lærerforsamlingen paa sit Møde 21. Januar 1915 følgende Udtalelse, der under 22. s. M. blev tilstillet Ministeriet:

»I Skrivelse af 11. f. M. har det høje Ministerium fremsat forskellige Udtalelser angaaende Spørgsmaal, til hvis særlige Overvejelse Ministeriet finder Anledning i den Betænkning, der er afgivet af den under 7. Oktober 1912 nedsatte Kommission til Undersøgelse af Universitetets administrative Ordning og Virksomhed.

Hvad Lokaleforholdene ved Universitetet angaar, har Ministeriet begrænset sig til en Henvisning dels til den ved Lov af 1. April f. A. givne Bevilling til Opførelse af en Laboratoriebygning ved Universitetet, dels til de Forhandlinger, som har været ført angaaende Tilvejebringelse af Lokaler for normal-anatomisk og fysiologisk Institut. Den akademiske Lærerforsamling kan derfor med Hensyn til dette Punkt indskrænke sig til at udtale dels sin Paaskønnelse af den væsentlige Forbedring af Universitetets Lokaleforhold, som den nye Laboratoriebygningens Opførelse vil hidføre, dels det sikre Haab om, at Forhandlingerne angaaende de nye medicinske Instituter i en nær Fremtid maa føre til et gunstigt Resultat, idet, som det vil være det høje Ministerium bekendt, Trangen til dem er overordentlig stærk og stadig stigende.

Angaaende Lønningsforholdene ved Universitetet har Ministeriet udtalt, at det for sit Vedkommende vilde anse en Forbedring af disse Forhold for fuldt ud velbegrundet, men at det dog under de foreliggende vanskelige Forhold maa se sig nødsaget til at begrænse sine Bestræbelser til Opnaaelsen af en midlertidig Lønningsforbedring for de uheldigst stillede Bestillingsmænd og Funktionærer og maa stille Spørgsmaalet om en almindelig Lønningsordning for Universitetet i Bero, til Forholdene i ovennævnte Retning har bedret sig. Idet Lærerforsamlingen med Hensyn til Spørgsmaalet om den midlertidige Lønningsforbedring skal henvises til det tidligere med Skrivelse af 16. Jan. indsendte Forslag, finder den Anledning til paany stærkt at betone, at saadanne midlertidige Foranstaltninger aldrig vil kunne tilfredsstille Universitetets rimelige Krav paa en forsvarlig Ordning af dets Lønningsforhold, men at der hertil nødvendig maa kræves en samlet Lønningslov, hvorved navnlig ogsaa Docenternes og de videnskabelige Assistenters økonomiske Forhold underkastes en gennemgribende Reform, at dertil sigtende Forslag, der — ligesom senere Kommissionens Forslag — væsentlig kun gik ud paa at stille Universitetets Embeds- og Bestillingsmænd lige med Statens øvrige Tjenestemænd, lige siden 1907 har foreligget fra Universitetet, at det ved Universitetskommissionens Nedsættelse i 1912 var en klar og fra flere Sider udtalt Forudsætning, at disse Forslag, saa snart Kommissionen havde afsluttet sin Undersøgelse af Uni-

versitetets Forhold, skulde nyde Fremme, og *at* netop de nuværende vanskelige økonomiske Forhold gør den Uret, som derved, at dette hidtil ikke er sket, er blevet tilføjet Universitetet, særlig følelig. Man forstaar imidlertid det høje Ministeriums Udtalelse saaledes, at dette, saa snart den nuværende ekstraordinære Krigstilstand er ophørt, vil fremsætte Forslag til en ny Lønningslov for Universitetet, og at dette vil blive overensstemmende med Kommissionens Forslag eller i hvert Fald ikke byde Universitetet ringere Kaar.

Om en Række andre Forhold vedrørende Universitetets Virksomhed og administrative Ordning samt angaaende Oprettelsen af et samlet Legatfond har derimod Ministeriet udtalt, at det, forinden det i saa Henseende tog endelig Stilling, vilde sætte Pris paa at se dem behandlet i et Udvalg paa syv Medlemmer —, i hvilket Lærerforsamlingen er repræsenteret af et af Forsamlingen selv valgt Flertal af Medlemmer (4), medens Udvalget iøvrigt ønskes tiltraadt af Professor, Dr. phil. Kr. Erslev som Formand for Udvalget, Undervisningsinspektør, Professor, Dr. phil. Tuxen og Rektor ved Roskilde Katedralskole, Dr. phil. Bertelsen — og i Forbindelse hermed udbedt sig Meddelelse om, hvem Lærerforsamlingen maatte udpege som dets Repræsentanter i Udvalget.

Forinden imidlertid Lærerforsamlingen skrider til Valget af disse Repræsentanter, tillader den sig at paakalde det høje Ministeriums Opmærksomhed for følgende Forhold:

Som det ogsaa fremgaar af Ministeriets Skrivelse, har adskillige af de omhandlede Spørgsmaal allerede været Genstand for indgaaende Behandling i den endnu bestaaende Universitetskommission. Særlig viser saavel den Skrivelse, hvorved Kommissionen i sin Tid nedsattes, som selve Indholdet af dens Betænkning, at Spørgsmaalet, »om ikke Indførelsen af et nyt Led i Universitetets Styrelse, en økonomisk Direktør, Kansler eller deslige — — — maatte være ønskelig som et Mellemed mellem Universitetet og Ministeriet«, har dannet en Hovedgenstand for Kommissionens Overvejelser. Efter at disse var afsluttede i en Kommission, der som bestaaende, foruden af et Mindretal af Universitetslærere, af Repræsentanter for Lovgivningsmagten og Administrationen, derunder en af Ministeriets egne Embedsmænd, maatte anses for særlig egnet til Behandling af dette Spørgsmaal, gav den akademiske Lærerforsamling i sin Skrivelse af 5. Februar f. A. Kommissionens Indstilling sin Tilslutning. Lærerforsamlingen tvivler derefter om, at en fornyet Behandling af denne Sag i et Udvalg, sammensat som af Ministeriet paatænkt af nogle Universitetslærere og Repræsentanter for det lærde Skolevæsen, hvilke sidste formentlig ikke medbringer særlig Sagkundskab paa dette Omraade, vil kunne bringe nogen ny Belysning af dette Spørgsmaal. De yderligere Oplysninger, som Ministeriet maatte ønske, forinden det paa Grundlag af Universitetskommissionens Betænkning tager endelig Stilling til Spørgsmaalet, vil det jo have fuld Adgang til at forskaffe sig direkte gennem Universitetets officielle Organer. Lærerforsamlingen maa herefter formene, at det under 8. opstillede Spørgsmaal om Udsondring af det særligt administrative Arbejde vedrørende Universitetets Ledelse, saaledes at der i Spidsen for denne Virksomhed — under Betegnelsen Kansler, Direktør, Universitetssekretær eller lignende — sættes en af Lærerforsamlingen dertil ind-

stillet og af Ministeriet (Kongen) ansat Mand, der forudsættes at staa uafhængig af Lærergerningen ved Universitetet, — bør udgaa af det eventuelle Udvalgs Arbejdsprogram, og det samme maa da gælde om det dermed sammenhængende, under 9. rejste, om den Virkning, som Oprettelsen af et saadant nyt Led i Administrationen vilde have overfor Konsistoriums Sammensætning og Myndighedsomraade, Rektors og Referendarius' Stilling o. s. v.

Hvad de øvrige i Skrivelsen berørte Spørgsmaal angaar, vil der fra Universitetets Side intet være at erindre imod, at de underkastes nærmere Behandling i et Udvalg, hvortil Lærerforsamlingen udpeger Repræsentanter. Men man forstaar ikke, hvilke Grunde der har bestemt Ministeriet til som Medlemmer af dette Udvalg at ville udpege to Repræsentanter for det lærde Skolevæsen, der ikke kan antages at have noget særligt Kendskab til de Universitetsforhold, hvorom der her er Tale, og man tillader sig derfor indtrængende at anmode det høje Ministerium om at ville fravige denne Ordning. Hvor det til Fremme af Udvalgets Arbejde maatte være ønskeligt at modtage Oplysninger om Forhold ved de lærde Skoler, vil dette jo altid kunne ske, eventuelt under Forhandling med Mænd udenfor Udvalget med særligt Kendskab til de paagældende Spørgsmaal — en Udvej, som iøvrigt ogsaa Ministeriet selv i Slutningen af sin Skrivelse giver Anvisning paa. Endelig er Lærerforsamlingen ikke klar over Betydningen og Rækkevidden af den i Skrivelsens Slutning indeholdte Udtalelse om, at ogsaa andre, Universitetet vedrørende Forhold af Udvalget vil kunne inddrages under dets Drøftelser, og den vilde derfor sætte Pris paa, inden den udpeger sine Repræsentanter i Udvalget, at modtage nærmere Oplysning i saa Henseende.

Idet Lærerforsamlingen fremsender disse Bemærkninger til Ministeriet, tillader den sig endnu at udtale den sikre Forventning, at der under alle Omstændigheder maa blive givet den Lejlighed til at udtale sig om den Betænkning, Udvalget i sin Tid maatte afgive.«

Under 25. s. M. modtog Universitetets Rektor fra Professor, Dr. phil. Kr. Erslev en Kopi af en Skrivelse fra denne til Ministeren, hvori han under Henvisning til de paa Lærerforsamlingen førte Forhandlinger udtalte, at han ikke saa sig i Stand til at efterkomme Opfordringen til at overtage Formandshvervet i den paatænkte Kommission.

Fra Ministeriet modtog Lærerforsamlingen derefter under 17. Marts 1915 en Skrivelse, saalydende:

»Efter at man har modtaget Lærerforsamlingens behagelige Svar paa Ministeriets Skrivelse af 11. f. M. angaaende Nedsættelsen af et Udvalg til Overvejelse af forskellige nærmere angivne Spørgsmaal vedrørende Universitetets Virksomhed og administrative Ordning, finder Ministeriet for sit Vedkommende Anledning til at bemærke følgende:

De Spørgsmaal, Ministeriet har ønsket drøftet i det paagældende Udvalg, er i første Række Undervisningsforholdene ved Universitetet med særligt Hensyn til de Reformkrav, som i saa Henseende er rejst fra forskellig Side, dels indenfor dels udenfor Universitetet, og naar man har medtaget forskellige administrative Forhold, er det navnlig i Betragtning af

den Betydning, som Ændringer paa dette Omraade kan tænkes at ville have for selve Universitetsarbejdet, i hvilken Henseende Ministeriet har fundet det naturligt at søge blandt andet yderligere overvejet det i dets Skrivelse fremdragne Spørgsmaal om Udsondring af det særligt administrative Arbejde vedrørende Universitetets Ledelse.

Efter Lærerforsamlingens Stilling til den paatænkte Fremgangsmaade agter Ministeriet imidlertid selv med fornøden Bistand at udarbejde Forslag til de Forandringer, som det maatte finde ønskelige. Disse Forslag vil derefter blive forelagt Lærerforsamlingen, der saaledes — forinden der tages endelig Bestemmelse — vil faa Løjlighed til at underkaste samtlige Forhold en indgaaende Drøftelse.«

c. Anciennitetsberegning for 4 Underbibliotekarere ved Universitetsbiblioteket.

(Jfr. Aarb. 1913—14, S. 9.)

Efter Vedtagelsen af Lov Nr. 181 af 3. Juli 1914 indsendte Overbibliotekar, Dr. Sofus Larsen 30. Sept. s. A. til Konsistorium et Andragende fra Underbibliotekarerne Fr. Birket-Smith, C. Luplau Janssen og Axel Garboe om Beregningen af deres Anciennitet i Henhold til den nævnte Lov. Konsistorium indhentede i den Anledning en Erklæring fra Kvæstor af 10. Oktober s. A., af hvilken Andragendets Indhold vil fremgaa, saalydende:

»Efter at Lov Nr. 181 af 3. Juli 1914 var blevet vedtaget af Rigsdagen, anmodede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Universitetskvæsturen om at fremsætte Indstilling om Størrelsen af de Lønninger, som i indeværende Finansaar vilde være at tillægge Tjenestemænd ved Universitetsbiblioteket, idet Ministeriet særlig udbad sig Oplysning om hver enkelt Tjenestemand's Anciennitet og Alderstillæg m. m. I Henhold hertil indsendte Universitetskvæsturen under 1. Juli d. A. til Ministeriet en her udarbejdet Fortegnelse over de paagældende Lønninger, idet man i den Fortegnelsen ledsagende Skrivelse fremhævede, at Ancienniteten for de ved Biblioteket dengang ansatte 4 ekstraordinære Assistenters, som ifølge den nye Lovs § 1. A. skulde ansættes som Underbibliotekarere, i Fortegnelsen var beregnet fra deres Ansættelse som ekstraordinære Assistenters, idet man efter Kvæsturens Formening ikke under den nye Lovs Tavshed med Hensyn til Anciennitetsberegningen for disse Tjenestemænd vilde kunne berøve dem den dem i den hidtidige Lønningslov af 25. April 1907 § 4, 2. Stk. hjemlede Ret til ved Beregning af Alderstillæg, naar de ansættes som Underbibliotekarere, at medregne den Tid, i hvilken de have gjort ekstraordinær Tjeneste ved Biblioteket. I Skrivelse af 27. Juli 1914, hvoraf en Afskrift vedlægges, udtalte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet imidlertid, at denne Beregningsmaade for de paagældendes Anciennitet ikke kunde tiltrædes, og at der kun i Overensstemmelse med § 1, 3die sidste Stk., 2det Punktum i Lov af 3. Juli 1914 kunde tillægges de paagældende 2 Aars Anciennitet, idet deres hidtidige ekstraordinære Tje-

neste ved Biblioteket betragtedes som trædende i Stedet for den i nævnte Lov omtalte Prøvetid af 2 Aar.

Det nu foreliggende Andragende fra de 3 nyansatte Underbibliotekarer, som have gjort ekstraordinær Tjeneste ved Biblioteket i over 2 Aar, gaar ud paa, at deres Anciennitet med Hensyn til Tilstaaelsen af Alderstillæg beregnes som i Universitetskvæsturens Indstilling til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 1. Juli d. A. foreslaaet. Kvæsturen kan derfor kun anbefale, at Ministeriets Afgørelse i Skrivelse af 27. Juli d. A. søges ændret i Overensstemmelse med Andragendet. Hvad dettes nærmere Indhold angaar, finder man dog Grund til at fremhæve, at det næppe er rigtigt, at de ekstraordinære Assistenten ved selve Loven af 3. Juli d. A. blev ansatte som Underbibliotekarer; naar Loven i § 1. A. udtaler: »De for Tiden ved Universitetsbiblioteket ansatte ekstraordinære Assistenten ansættes som Underbibliotekarer«, da maa »ansættes« sikkert læses i Betydningen »skulle ansættes«, hvilket ogsaa stemmer med, at Ministeriet under 27. Juli d. A. har meddelt de tre Andragere Ansættelse som Underbibliotekarer. Om den i Andragendet citerede Højesteretsdom af 21. December 1905 (U. f. R. 1906 pag. 246, jfr. U. f. R. 1905 pag. 142) maa derhos bemærkes, at det derved afgjorte Tilfælde forsaavidt er forskelligt fra det foreliggende, som den i Dommen omhandlede Tjenestemand allerede inden den nye Lønningslovs Emanation havde erhvervet og i Form af Alderstillæg nydt godt af den ved den ældre Lov hjemlede Anciennitet, medens de heromhandlede Personer inden den nye Lovs Emanation kun i Henhold til § 4 i Lov af 25. April 1907 havde erhvervet Udsigt til, naar de bleve ansatte som Underbibliotekarer, at faa Ancienniteten beregnet paa den i nævnte § omhandlede Maade. Denne Forskellighed mellem Tilfældene synes imidlertid ikke større, end at den paagældende Dom efter Kvæsturens Formening maa siges at danne et vægtigt Argument for det i Andragendet hævdede Standpunkt; i hvert Fald viser Dommen, at der ikke fra § 11 i Lov af 26. Marts 1870 kan hentes nogen Indsigelse mod, at Andragernes Anciennitet beregnes som ansøgt. Da denne Beregningsmaade derhos formentlig er i god Overensstemmelse med de Bestemmelser om Anciennitetsberegning, som indeholdes i Lovene af 25. April 1907 og 3. Juli 1914, vilde det forekomme Universitetskvæsturen rimeligt, om man i Mangel af en udtrykkelig Lovudtalelse om Andragernes Anciennitet, beregner denne paa den ansøgte Maade, og det saa meget mere som der ved Bestemmelsen i § 4 i Lov af 25. April 1907 hos Andragerne er vakt en berettiget Forventning om, at de ved Ansættelsen som Underbibliotekarer vilde opnaa denne Beregningsmaades Anvendelse.«

Ministeriets Skrivelse til Kvæstor af 27. Juli 1914 var saalydende:

»Ved hoslagt at tilbagesende Hr. Kvæstoren det ene Eksemplar af de med Deres Skrivelse af 1. d. M. modtagne Fortegnelser indeholdende Opførelse over det Beløb, som i Henhold til Lov af 3. Juli 1914 om Lønninger for Tjenestemænd ved Rigsarkivet, det kgl. Bibliotek, Universitetsbiblioteket, Statsbiblioteket i Aarhus og Nationalmuseet for indeværende Finansaar tilkommer de ved Universitetsbiblioteket ansatte Tjenestemænd som Lønning, Alderstillæg og personligt Tillæg, sammenholdt med de dem

efter de hidtil gældende Regler tilkommende Lønninger, skal man meddele Dem, at Ministeriet ikke kan tiltræde den af Dem gjorte Beregning af den Lønningsanciennitet, som ved Ansættelsen som Underbibliotekarere vil være at tillægge de nuværende ekstraordinære Assistenters, idet man, da de paagældende er ansatte i Henhold til ovennævnte Lov, ikke mener at kunne regne dem den tidligere Bestemmelse i Lov af 25. April 1907 § 4 til Gode. Man vil derimod efter Omstændighederne finde det forsvarligt at betragte deres Tjenestetid som ekstraordinære Assistenters som trædende i Stedet for den nu ved Lov af 3. d. M. § 1, 3die sidste Stykke befalede Prøvetid af 2 Aar. I Overensstemmelse hermed har man D. D. meddelt de ekstraordinære Assistenters, Fr. Birket-Smith, Luplau-Janssen og H. A. Garboes Ansættelse som Underbibliotekarere fra den 1. April d. A. at regne med Lønningsanciennitet fra 1. April 1912 og altsaa med en Lønning af 2000 Kr. for indeværende Finansaar, hvorhos man har meddelt ekstraordinær Assistent Ax. Hansen, som endnu ikke har gjort Tjeneste i 2 Aar, at man konstituerer ham som Underbibliotekar ved Universitetsbiblioteket, saaledes at den Tid, i hvilken han fra 1. Februar 1913 har gjort Tjeneste som ekstraordinær Assistent, regnes ham til Gode som Prøvetid, idet man har tilføjet, at han derefter, saafremt han efter Udlobet af 2 Aar fra denne Dato opnaar fast Ansættelse, vil kunne forvente sig tillagt Lønningsanciennitet fra 1. Februar 1913. I indeværende Finansaar vil der herefter, indtil han opnaar fast Ansættelse, tilkomme ham en Lønning af 1500 Kr.«

I sin Skrivelse af 19. Oktober 1914, hvormed Sagen blev indsendt til Ministeriet, udtalte Konsistorium følgende:

»at man vilde finde det i høj Grad ønskeligt, om der — ganske bortset fra de paagældende Underbibliotekarers mulige formelle Ret — kunde tilstaaes dem det Alderstillæg, som de efter de tidligere gældende Bestemmelser har gjort sig Forventning om at opnaa ved deres Udnævnelse til Underbibliotekarere, og at man derfor — saafremt Ministeriet ikke mener efter Loven af 1914 at kunne tilstaa dem dette Alderstillæg — skal tillade sig at henstille, at der ved Forslaget til Tillægsbevillingsloven for 1914—15 søges tillagt dem Anciennitet for Fr. Birket-Smiths Vedkommende fra 1. Febr. 1909, for C. Luplau Janssens Vedkommende fra 1. Jan. 1911 og for Axel Garboes Vedkommende fra 1. Novbr. 1911.«

Under 7. November 1914 meddelte Ministeriet Konsistorium,

»at der efter Ministeriets Skøn savnes Hjemmel til at beregne deres Tjenestealder som af dem ansøgt, men at man efter Omstændighederne vil være sindet at stille Forslag om, at der ved en Anmærkning til Forslaget til Tillægsbevillingsloven for 1914—15 tillægges dem Anciennitet for Fr. Birket-Smiths Vedkommende fra 1. Februar 1909, for C. Luplau Janssens Vedkommende fra 1. Januar 1911 og for Axel Garboes Vedkommende fra 1. November 1911.«

Ved Bevilling paa Tillægsbevillingsloven for 1914—15, Rigsdags-

tidende 1914—15, Till. A, Sp. 3113—3116, blev der skaffet Hjemmel for at tillægge de paagældende den anførte Anciennitet.

Ved Skrivelse af 7. Oktober 1914 udbad Ministeriet sig Konsistoriums Erklæring over et af Overbibliotekar, Dr. Larsen anbefalet Andragende fra fhv. Underbibliotekar Axel Hansen vedrørende Beregningen af Lønning som Underbibliotekar i Henhold til den nævnte Lønningslov. Konsistorium indhentede i den Anledning en Erklæring fra Kvæstor af 31. s. M., af hvilken Andragendets Indhold vil fremgaa, saalydende:

»I Skrivelse af 10. d. M. har Konsistorium udbedt sig en Udtalelse fra Universitetskvæsturen i Anledning af det hoslagt tilbagefølgende Andragende, hvori fhv. konstitueret Underbibliotekar ved Universitetsbiblioteket Mag. art. Axel Hansen anholder om, at hans Lønning ved Universitetsbiblioteket for Tiden fra 1. April til 31. Juli d. A. maa blive beregnet efter en Aarsløn af 2000 Kr.

Magister Axel Hansen blev fra 1. Februar 1913 at regne ansat som ekstraordinær Assistent ved Universitetsbiblioteket med en aarlig Lønning af 1100 Kr. Lov Nr. 181 af 3. Juli 1914, hvis Bestemmelser ifølge Lovens § 7 ere gældende fra 1. April 1914 at regne, indeholder i § 1 A. følgende Bestemmelse: »De for Tiden ved Universitetsbiblioteket ansatte ekstraordinære Assistenters ansættes som Underbibliotekarer.« I Overensstemmelse hermed meddelte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 27. Juli 1914 Universitetsbibliotekets tre andre ekstraordinære Assistenters: Fr. Birket-Smith, Luplau-Janssen og H. A. Garboe Ansættelse som Underbibliotekarer fra den 1. April d. A. at regne, hvorhos Ministeriet samtidig meddelte Magister Axel Hansen Konstitution som Underbibliotekar, saaledes at den Tid, i hvilken han fra 1. Februar 1913 havde gjort Tjeneste som ekstraordinær Assistent, regnedes ham til Gode som Prøvetid, og saaledes at han, saafremt han efter Udløbet af 2 Aar fra nævnte Dato optaaede fast Ansættelse, vilde kunne forvente sig tillagt Lønningsanciennitet fra 1. Februar 1913. I indeværende Finansaar vilde der herefter, indtil han opnaaede fast Ansættelse, tilkomme ham en Lønning af 1500 Kr. Denne Særstilling for Magister Axel Hansen, som endnu ikke havde gjort 2 Aars Tjeneste ved Biblioteket, skyldes sikkert Hensynet til Bestemmelsen i § 1, tredje sidste Stykke, i Lov af 3. Juli 1914 om, at ledigblivende Underbibliotekarstillinger skulle besættes i en Prøvetid af 2 Aar og lønnes med 1500 Kr. aarlig, før fast Ansættelse finder Sted. Ligesom imidlertid denne Bestemmelse efter sin Ordlyd kun angaar fremtidige, 5: efter Lovens Emanation indtrædende Personskifter, synes denne Bestemmelse efter Kvæsturens Formening næppe at kunne komme i Betragtning overfor det ubetingede Paabud i Lovens § 1. A. om, at de, der ved Lovens Emanation arbejdede som ekstraordinære Assistenters ved Biblioteket, skulde ansættes som Underbibliotekarer. Det maa derfor forekomme Universitetskvæsturen, at Magister Axel Hansen har kunnet nære begrundet Forventning om at opnaa fast Ansættelse som Underbibliotekar med en aarlig Lønning af 2000 Kr. fra den 1. April d. A. at regne, samt at han nu, da han fra 1. August d. A. efter Ansøgning er bleven afskediget fra sin Stilling ved Biblioteket, har Krav paa, at hans Lønning ved Universitetsbiblioteket for Tiden fra 1. April til 1. August d. A. beregnes efter en Aarsløn af 2000 Kr. og ikke

som sket efter en Aarsløn af 1500 Kr., saaledes at Forskellen efterbetales ham med $\frac{4}{12}$ af 500 Kr. = 166 Kr. 67 Øre.«

Efter at Konsistorium i Skrivelse af 19. Novbr. 1914 havde tilbagesendt Andragendet, ledsaget af Kvæstors Erklæring, til hvilken Konsistorium for sit Vedkommende sluttede sig, meddelte Ministeriet under 10. Decbr. s. A., at det efter Omstændighederne vilde kunne imødekomme Andragendet, saaledes at der efterbetaltes ham $\frac{4}{12}$ af 500 Kr. med 166 Kr. 67 Øre.

d. Forandringer i Grundregler for Studenterraadene og Forretningsordenen for disse i deres Forhold til Universitetet.

(Aarvog 1912—13, S. 992.)

Den 10. December 1914 tilstillede det samlede Studenterraad den akademiske Lærerforsamling følgende Skrivelse, ledsaget af en Oversigt over Studenterraadenes Arbejde 1912—14:

»I den Antagelse, at den akademiske Lærerforsamling ved sit Møde i denne Maaned vil afgøre, hvorvidt den hidtil midlertidige Studenterraadsinstitution, for hvilken Tidsfristen udløber Marts 1914, skal have Lov til at fortsætte som en vedvarende Institution, tillader det samlede Studenterraad sig herved ærbødigst at henstille til den høje Forsamling, at den giver sin Billigelse dertil. — Vi tillader os i Sammenhæng hermed at fremsende til den høje Forsamling en Redegørelse for Studenterraadenes Virksomhed i den forløbne Tid, en Redegørelse, af hvilken det forhaabentlig vil fremgaa, at de Opgaver, de forskellige Raad har stillet sig, og det Arbejde, det er lykkedes dem at udrette, ikke har været ganske uden Betydning og mulig nok vil kunne retfærdiggøre, at der skabes Mulighed for en fortsat Virksomhed.

Af de Indvendinger, der vil kunne rejses mod Raadenes fortsatte Bestaaen, forudser vi, at navnlig een ikke vil udeblive: Hensvisningen til den forholdsvis ringe Deltagelse ved de hidtil stedfundne Valg som formentlig borttagende Institutionens Eksistensberettigelse. Vi tror imidlertid ikke, at det vil være ganske rigtigt at lægge altfor megen Vægt paa dette enkelte Punkt. I Virkeligheden bør det temmelig lille Antal Stemmer, der har været afgivet ved de afholdte Studenterraadvalg, vistnok ikke opfattes som et Vidnesbyrd om, at der i Studenterkredse i Almindelighed savnes Ønske om en faglig og standsmæssig Repræsentation eller Anerkendelse af, at en saadan vil kunne være til nogen Nytte. Vi mener, at Forholdet væsentlig kan forklares derigennem, at der ved Valgene ikke i nogen større Udstrækning har været Tale om egentlige Valgkampe. Der har gennemgaaende vist sig at være omtrent enstemmig Tilslutning til de opstillede Kandidater eller Kandidatlistor, og Grunden hertil har sikkert været den glædelige Omstændighed, at det næsten helt er lykkedes at holde uvedkommende — navnlig »studentropolitiske« — Hensyn borte fra Valgene ved alle Fakulteter. — Naar henses til, hvad der ogsaa gentager sig i andre Forhold under lignende Omstændigheder, mener vi at turde hævde,

at det anførte strækker til i Hovedsagen som Forklaring af, at saa mange har anset det for mindre magtpaaliggende først — mod Erlæggelse af en Afgift! — at sikre sig en Stemme og derefter at møde paa en bestemt Dag for at afgive denne.

Skønt en anden Sammensætningsmaade end den nuværende fakultets- og fagmæssige ved at give de ikke-faglige Hensyn et videre Spillerum sikkert kunde bidrage betydeligt til at øge Valgdeltagelsen, kan vi dog absolut ikke ønske, at der, saafremt Institutionen kommer til at fortsætte, sker væsentlige Ændringer m. H. t. Valgordningen, hvorimod Ændringer paa visse enkelte Punkter mulig nok vilde være hensigtsmæssige. Saaledes synes det ikke ganske rimeligt, at de Studerende ved det filosofiske Fakultet er uden Indflydelse paa Valget af Repræsentanterne for de Fag, som de studerer som Bifag, idet de kun har Valgret indenfor deres Hovedfag. Saafremt dette ændredes, f. Eks. saaledes at hver Studerende fik 2 Stemmer i sit Hovedfag, 1 Stemme i hvert af sine Bifag, vilde der ogsaa skabes en bedre og rimeligere Basis for navnlig Repræsentanten for Faget: klassisk Filologi, hvilket Fag kun dyrkes af meget faa som Hovedfag, medens temmelig mange studerer Latin som Bifag. — Det matematisk-naturvidenskabelige Raad kunde sikkert simplificeres betydelig i sin Sættelse, idet flere Fag, for hvilke der nu vælges særskilte Repræsentanter, uden Tvivl meget vel kunde repræsenteres under eet. — Fremdeles nævnes, at der fra Studerende saavel med Gymnastik som med Kristendomskundskab som Fag er blevet udtalt Ønsker om at opnaa Ret til at vælge Studenterraadsrepræsentanter.

Det vilde endelig være yderst heldigt, om der kunde opnaas Ændring i et andet Forhold, der staar i Forbindelse med Valgene: vi kunde meget ønske, at det vilde blive muligt at afskaffe den Afgift paa 25 Øre, som hidtil har været betalt for Adgangen til at opnaa Stemmeret til Studenterraadene. Vi tillader os i denne Forbindelse at udkaste den — mulig dristige — Tanke, at den Sum, Raadene maa kunne disponere over til deres Virksomhed, skaffedes tilveje derved, at der afkrævedes alle Studenter en Afgift paa f. Eks. blot 10 Øre ved den obligatoriske Indmeldelse til Universitetets Aarsliste.

Skulde man fra Universitetslærernes Side være stemt for Ændringer i de antydede eller andre Retninger, vilde vi være taknemlige for Lejlighed til Deltagelse i Forhandlinger om saadanne Ændringer. — Men frem for alt ligger det os dog paa Sinde, at den akademiske Lærerforsamling i det hele giver sin Sanktion til Studenterraadenes fortsatte Bestaaen, hvilket vi derfor endnu en Gang tillader os at henstille varmt og indtrængende til den høje Forsamling,«

Efter at Sagen var blevet behandlet paa Lærerforsamlingens Møde 17. December 1914, tilskrev d. 28. Januar 1915 Lærerforsamlingen Konsistorium saaledes:

»At Lærerforsamlingen i sit den 17. December 1914 afholdte Møde har vedtaget, at de af Lærerforsamlingen under 21. December 1911 forsøgsvis for 3 Aar oprettede Studenterraad skal fortsættes i endnu 3 Aar, forinden endelig Bestemmelse om Studenterraads-Institutionen tages, meddeles

herved Konsistorium til behagelig Efterretning med Tilføjende, at Spørgsmaal om mulige mindre Ændringer i Reglerne for Raadenes Virksomhed er henviste til Konsistorium.«

Under 9. Februar 1915 meddelte Konsistorium det samlede Studenterraad dette med Tilføjelse af, at den nærmere Overvejelse af de af Raadet fremførte Ønsker om Ændringer i den hidtil gældende Ordning af Studenterraads-Institutionen var henvist til et af Konsistorium nedsat Udvalg, bestaaende af Rektor, Referendarius og de 5 Dekaner, i hvis Møde den 16. s. M. Raadet anmodedes om at deltage ved Delegerede.

Den 28. Januar 1915 havde det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet tilskrevet Konsistorium saaledes:

»Det samlede Studenterraad har i Skrivelse af 17. December 1914 til den akademiske Lærerforsamling udtalt, at visse Ændringer med Hensyn til Studenterraadets Valgordning muligvis vilde være hensigtsmæssige. Ved sidste Fakultetsmøde den 26. ds. har Fakultetet haft Lejlighed til at tage nærmere Standpunkt til disse eventuelle Ændringer, og jeg skal paa Fakultetets Vegne herved tillade mig at meddele, at Fakultetet tilraader, at man bliver staaende ved den nuværende Ordning, hvor hvert Fag, der kan være Hovedfag, kan være repræsenteret ved en Repræsentant, samt at det fraaader, at de Studerende faar Stemmeret udenfor deres Hovedfag. Dog kan Fakultetet gaa med til, at Gymnastik faar sin egen Repræsentation, der da maa høre under det Fakultet, som Studenterne selv bestemmer.«

Forhandlingerne i Mødet den 16. Februar 1915 drejede sig bl. a. om følgende Punkter:

Der fremsattes Ønske om, at Studenterraadene maa blive valgt i Oktober, saaledes at de skifter sammen med Rektor og Dekanerne. Raadet, der vælges i Marts 1914, skulde derfor gælde for Tiden indtil November 1916.

Tanken om Stemmeret ogsaa for Bifagene indenfor det filosofiske Fakultet blev opgivet af Studenterraadet.

Raadet fremsatte Forslag om samlet Valg af 3 Repræsentanter for de matematiske Faggrupper, nemlig 1 for Matematik, 1 for Fysik, 1 for Kemi og 2 for de naturhistoriske, nemlig 1 for Zoologi og Botanik og 1 for Geografi og Mineralogi.

Tanken om særlige Repræsentanter for Gymnastik og Kristendoms-kundskab ønskedes ikke fremmet af Raadet.

Under 20. Februar tilskrev Konsistorium det samlede Studenterraad saaledes:

»Under Henvisning til Raadets Skrivelse til den akademiske Lærerforsamling af 10. December 1914 samt det under 16. Februar afholdte Møde med Delegerede for Raadet skal man meddele, at Konsistorium har vedtaget at ophæve det Bidrag af 25 Øre til Bestridelse af Studenterraadens Administrationsudgifter, der ifølge Grundreglerne af 15. Marts 1913 skal erlægges af de Studerende, der i hvert Aars Februar Maaned anmelder sig som stemmeberettigede og valgbare til Studenterraadet, og at Konsistorium

samtidig stiller et aarligt Beløb af indtil 100 Kr. til Raadighed til Administrationsudgifter.

Samtidig skal man meddele, at det ved Sammenkaldelsen af Valgmøderne i næste Maaned vil blive angivet, at de Raad, der vælges paa disse Møder, eventuelt vil komme til at fungere indtil Udgangen af Rektoratsaaret 1915—16.«

I Skrivelse til Kvæstor af 27. April 1915, hvori denne anmodedes om at udbetale det nævnte Beløb, meddelte Konsistorium, at de 100 Kr. for indeværende Aar vil blive afholdt af de for for sen Anmeldelse til Aarslisten 1914—15 erlagte Bøder, og at Konsistoriums Fuldmægtig Fønss var anmodet om at indbetale Beløbet i Kvæsturen paa en Depositumskonto under Legatkassen.

e. Oversigt over Studenterraadenes Arbejde 1912—14,

meddelt af det samlede Studenterraads Formand 10. Decbr. 1914.

1. D e t s a m l e d e S t u d e n t e r r a a d .

Dette Raads første Arbejde blev at deltage i Udarbejdelsen af Reglerne for hele Forholdet mellem Universitetsmyndighederne og Studenterraadene. I øvrigt fremkom Raadet i dets første Aar med Forslag til en enkelt Reform: Flidsattesternes Afskaffelse og Indførelsen af en ny Form for Kontrollen med de Studerendes Deltagelse i Universitetets Øvelser. Denne Reform lykkedes det efter en Forhandling mellem Konsistorium og Raadet at faa iværksat paa en formentlig tilfredsstillende og af de Studerende paaskønnet Maade. Fremdeles paatog Raadet sig allerede i det første Aar at forestaa et Oplysningskontor for Russer (med Aabningstid omkring 1. September og med et Universitetsauditorium som Lokale), der ogsaa begge følgende Aar har været holdt aabent, og har kunnet glæde sig ved en ret betydelig Tilstrømning af unge Studenter.

I Valgperioden 1913—14 tilsendte Raadet Konsistorium et Forslag om forskellige Ændringer i Stipendievæsenet, navnlig vedrørende følgende Punkter: Praktiske Forhold med Hensyn til Bekendtgørelsesmaaden m. m., Privilegierne med Hensyn til Kommunitet, Teologernes forskellige Begunstigelser, Kvinders Udelukkelse fra de store Stipendier, Adgang til at nyde Stipendier under Ophold i Udlandet, Reglerne for Fordelingen mellem de enkelte Fakulteters Studerende. Det viste sig under et senere Samraad, at Konsistorium paa nogle Punkter havde forekommet Studenternes Ønsker, medens de paa andre var i Stand til at stille sig meget imødekommende; ved Teologernes og Islændernes Forrettigheder kunde der imidlertid ikke røres. — Fremdeles androges om, at Konsistorium vilde udvirke en Begrænsning af Studenternes store Antal derigennem, at Betingelserne for Adgang til Universitetsstudium blev skærpet. — Endelig androg Raadet Konsistorium om, at det vilde lade Lektionskataloget udkomme noget tidligere end hidtil havde været Tilfældet. Kataloget for indeværende Semester udkom i Overensstemmelse hermed allerede omkring 1. Juli.

Efter Valget 1914 har Raadet sammen med »Studenterhjemmet« udgivet og redigeret 22de Aargang af »Haandbog for Studenter«, der hidtil havde været udgivet af »Studenterhjemmet« alene. Det er Aftalen, at hele Udgivelsen skal overgaa til Studenterraadet, saasnaart dette er blevet en fast Institution. Bogen bliver uddelt gratis til alle Russer, og ved de Udvidelser og den næsten fuldstændige Omarbejdelse, der skyldes Raadets Medredaktion, er navnlig taget Sigte paa, at den kunde blive yderligere skikket til Vejledning for Begyndere ved Universitetet. Raadet har fremdeles i indeværende Aar tilsendt Konsistorium en Skrivelse, i hvilken det fremstillede sit — og formentlig mange Studenter — Syn paa Spørgsmaalet om Adgang til Universitetet for Eleverne fra de Brockske Handelsskoler. Denne Skrivelse er blevet sendt videre til den i Sagens Anledning nedsatte Kommission. Siden Sommerferien har iøvrigt Raadet bl. a. drøftet, hvad der — eventuelt efter Eksempel fra Udlandet — mulig kunde gøres for at forbedre de Studerendes Boligforhold.

Mellem det samlede Studenterraads Opgaver er efter dets Regler ogsaa den, at det skal repræsentere de Studerende udadtil. Af Raadets Virksomhed i denne Henseende kan nævnes, at det i Marts 1912 foranstaltede et Fakkeltog som de Studerendes Hyldest til Professor Høffding, og at det ved en enkelt Lejlighed har paataget sig at forevise Universitetsbygningen for et større Selskab af udenlandske Studenter. Endelig bemærkes, at Raadet efter Reglerne for »Dansk Studiefond« skal vælge 3 Medlemmer af dettes Bestyrelse, en Bestemmelse, der dog ikke er traadt i Kraft endnu.

2. Detteologiske Studenterraad.

Af dettes Virksomhed fremhæves:

Man har opnaaet at faa den mundtlige Del af Embedseksamen fordelt, først paa to hinanden følgende Dage, derefter paa to Dage, der ikke behøver at følge efter hinanden, og man har faaet en enkelt Reform gennemført med Hensyn til de Hjælpemidler, det tillades at benytte ved den skriftlige Del af Eksamen. Raadet har arbejdet for, at det kunde blive tilladt at tage et Speciale i de systematiske Fag, især Religionsfilosofi, men Fakultetet har endnu ikke ment at kunne gaa ind derpaa, da der savnes tilstrækkelig Erfaring om Virkningen af Eksamensordningen af 1910. Raadet har fremdeles arbejdet for en Deling af Embedseksamen i to Dele, hvilken Sag tidligere har været taget op af Fakultetet og derfor har kunnet regne med stor Imødekommenhed fra dettes Side. Den sidste større Sag, der er rejst af Raadet, drejer sig om en Omordning af Pastoralseminariets Undervisning; angaaende denne Sag har Raadet foranstaltet et almindeligt teologisk Studentermøde.

3. Det rets- og statsvidenskabelige Studenterraad.

a. *Den juridiske Afdeling.* Denne har arbejdet for en Række mindre Reforme med Hensyn til Studie- og Eksamensordningen, af hvilke det er lykkedes den at gennemføre: adskillige Lempelser i Fordringerne i Retshistorie og i Specialerne, Udgivelse af en Række Forelæsninger og Samlinger af Noter (ligesom Raadet har udgivet et nyt Oplag af Retshistoriens

II. Hefte, der var udsolgt) m. m. Andre Forslag er det ikke lykkedes at faa gennemført, saaledes ikke et om, at den latinske Tekst af de romerske Retskilder skulde bortfalde ved Eksamens 1. Del.

b. *Den statsvidenskabelige Afdeling.* Dennes vigtigste Arbejde har været at medvirke ved Udarbejdelsen af Forslaget til Eksamensdelingen, der nu foreligger som Lov. Desuden er der blevet udvirket Udgivelse af forskellige Noter, Overspringelseslister m. m. Og fremdeles er Repræsentanterne i flere Spørgsmaal vedrørende Studieplan o. lign. taget med paa Raad og har ofte i saa Henseende faaet gennemført bestemte Ønsker fra de Studerendes Side. Det maa bemærkes, at Afdelingen stadig har arbejdet Haand i Haand med Bestyrelsen for »Socialøkonomisk Samfund«.

Det rets- og statsvidenskabelige Studenterraad har som Helhed udgivet et Hefte, indeholdende Fortegnelse over samtlige Overspringelser i de juridiske Lærebøger, der lægges til Grund ved begge Fakultetets Eksaminer. Fremdeles har Raadet indgivet en Protestskrivelse mod, at Handelsskoleelever fik Adgang til Fakultetet.

4. Det medicinske Studenterraad.

Raadet har udvirket nogle Forbedringer i de rent praktiske Forhold, som de Studerende til daglig maa arbejde under, saaledes har det faaet oprettet en Frokoststue paa Kirurgisk Akademi, og det har opnaaet, at farmakologisk Studiesal og patologisk-anatomisk Studiesal holdes aabne i Sommertiden; ogsaa en Forbedring af Forholdene paa Kirurgisk Akademis Dissektionsstue er det lykkedes at gennemføre. Raadet har endvidere foranlediget enkelte Forelæsningsrækker, ligesom Udgivelsen af forskellige Forelæsninger og Noter. Det har fremdeles overtaget Fordelingen af de medicinske Doktordisputatser. Paa Opfordring fra Hærens Lægekorps har Raadet udarbejdet et Forslag om en ny Ordning af Medicineres Militærtjeneste; som der underhaanden senere er blevet det meddelt, har Korpsen i sin Indstilling til Ministeriet i det væsentlige fulgt dette Forslag. Under Arbejdet for den ny Eksamensordning var Raadets Formand i Audiens i Kultusministeriet for at fremme dens Vedtagelse, og der er med Fakultetets Tilladelse sket gentagne Henvendelser til Direktøren for Kommunens HOSPITALER om visse Forbedringer af Forholdene ved disse.

5. Det filosofiske Studenterraad.

Dette har navnlig arbejdet for, at Fakultetets Undervisning kunde blive mere tilgængelig, navnlig for de yngre Studerende med de Forudsætninger, som disse i Reglen møder med, og ogsaa bedre svarende til Lærervirksomhedens Behov. Man er paa mange Punkter kommet Raadet i Møde; der er opnaaet en bedre Timeplan, og der er efter Raadets Forslag blevet afholdt orienterende Forelæsninger for Begyndere. Af størst Betydning er det dog, at der er blevet udgivet trykte Vejledninger for Studiet af alle Fag ved Skoleembedseksamen. Under Udarbejdelsen af disse Studieplaner havde Repræsentanterne Lejlighed til at fremkomme med Ønsker og Forslag. Raadet har fremdeles haft en Forhandling med Fakultetet angaaende en Omordning af Magisterkonferensen, og det har opnaaet Ændringer i Reglerne for, hvorledes denne kan suppleres med

Eksamen i andre Fag. Et Andragende om forbedrede Laboratorieforhold er, saa vidt vides, blevet sendt videre til Lovgivningsmagten, da denne beskæftigede sig med Spørgsmaalet om den ny Laboratoriebygning. Forslag, der i indeværende Valgperiode har været stillet om udvidet Aabningstid for Laboratoriet og om en Ændring ved Lektionskataloget, har ikke fundet Fakultetets Billigelse, hvorimod man har stillet sig imødekommende overfor et Forslag om en ændret Fordelingsmaade med Hensyn til Disputatser og Festskrifter. — I øvrigt har de enkelte Repræsentanter arbejdet hver indenfor sit Fag, og paa denne Maade er mange Ønsker fra de Studerendes Side kommet til Orde.

6. Det matematisk-naturvidenskabelige Studenterraad.

Dette Raad har af de forskellige Fakultetsraad udfoldet den mindste Virksomhed, hvilket sikkert skyldes de særegne Forhold ved dette Fakultet, hvis Studenterantal er saa ringe. Den vigtigste Sag, man har taget op, vedrørte Delingen af Skoleembedseksamen og en af de Studerende ønsket Oprettelse af Eksaminer med dobbelte Hovedfag og reducerede Bifagsfordringer.

— Det bemærkes i Tilknytning til ovenstaaende Redegørelse for Studenterraadenes Virksomhed, at Repræsentanterne og navnlig Formændene — ganske særlig Formanden for det samlede Raad — jævnlig modtager Henvendelser og Forespørgsler navnlig fra yngre Studerende, men ogsaa fra udenfor staaende, angaaende mangfoldige akademiske Forhold. Studenterraadsinstitutionen kan sikkert ikke mindst løse en Opgave derved, at de valgte Repræsentanter maa føle sig forpligtet til efter Evne at være rede med Underretning og Vejledning, særlig faar de ganske unge Studerende, der erfaringsmæssig i mange Ting langt hellere henvender sig til ældre Kammerater end til Universitetslærere eller paa Universitetets Kontorer.

f. Midlertidig Lønforbedring for nogle af de uheldigst stillede Bestillingsmænd og Funktionærer ved Universitetet.

Som meddelt i Aarvog 1913—14 S. 425 blev der paa Finansloven for 1914—15 optaget en Bevilling paa 1240 Kr. til personlige Løntillæg til de 5 Funktionærer ved den polytekniske Lærestanstalt (Betjente og Portnere), hvis Lønninger var lavere end 1200 Kr. Bevillingen blev foreslaaet paa Finanslovforslaget for at hæve det Misforhold, at enkelte, tidligere ansatte Betjente havde en Lønning af mindre end 1200 Kr., medens alle de øvrige havde opnaaet denne Løn. Da saadanne lave Lønforhold i endnu højere Grad fandtes ved Universitetet, idet der der var ansat et stort Antal Betjente med 1000 Kr. eller 1100 Kr. i Løn, stillede Konsistorium under 2. Febr. 1914 Forslag om, at der ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finanslovforslaget for 1914—15 søgtes bevilget det fornødne Beløb (6145 Kr. under Universitetets Udgiftspost a. 4. og 250 Kr. under Kommunitetets Udgiftspost 4. b.) til at der kunde gives ialt 33 Funktionærer personlige Løntillæg af en saadan Størrelse, at den normale Betjentløn — ligesom ved den polytekniske Lærestanstalt — kunde blive 1200 Kr. med Tillæg efter Loven af 8. Juni 1912, altsaa 1440 Kr. eller 1500 Kr.

Ministeriet meddelte imidlertid i Skrivelse af 12. Februar 1914, at det ikke paa det daværende Tidspunkt saa sig i Stand til at stille Forslag om en Bevilling som den søgte.

I den foran S. 530—32 aftrykte Skrivelse af 11. Decbr. 1914 angaaende Universitetskommissionens Betænkning meddelte Ministeriet dernæst, at det under de foreliggende vanskelige økonomiske Forhold, der ikke tillod Genemførelsen af Lønningsforslag af omfattende Art, vilde se sig nødsaget til at begrænse sine Bestræbelser for Forbedring af Lønningsforholdene ved Universitetet til Opnaaelsen af en Forbedring af Lønnen for de uheldigst stillede Bestillingsmænd og Funktionærer, hvortil Hjemmel eventuelt kunde søges paa Finansloven som en midlertidig Forhøjelse af de paagældende Lønninger. Ministeriet udbad sig derfor Forslag i saa Henseende fra Universitetet.

Det af Lærerforsamlingen den 22. Okt. 1914 nedsatte Udvalg angaaende Lønningssagen, jfr. foran S. 526, udarbejdede derefter et Forslag, som det, efter at det var tiltraadt af Kvæstor i Skrivelse af 13. Jan. 1915, under 16. s. M. indsendte til Ministeriet. Udvalgets Forslag var saalydende:

»I det høje Ministeriums Skrivelse af 11. f. M. — paa hvis Indhold iøvrigt den akademiske Lærerforsamling selv i en nær Fremtid vil afgive Svar — har det bl. a. udtalt, at det imødeser et Forslag til midlertidig Forbedring af de uheldigst stillede Bestillingsmænds og Funktionærers Lønningsforhold. Udarbejdelsen af et hertil sigtende Forslag har Lærerforsamlingen henvist til det af den nedsatte Lønningsudvalg. Idet dette Udvalg hermed fremsender et saadant Forslag — i hvilket man har ment at maatte begrænse sig til de ikke videnskabeligt uddannede Bestillingsmænd, uagtet der ogsaa blandt de videnskabelige Assistenten og Docenterne findes adskillige, der med Føje kan henregnes til de uheldigst stillede — skal det til-lade sig at ledsage dette med følgende Bemærkninger:

Udvalget maa stærkt fremhæve, saaledes som ogsaa udtalt i Kvæstors vedlagte Erklæring af 13. d. M., at en saadan midlertidig Lønforbedring paa ingen Maade vil være i Stand til at fyldestgøre de af Forslaget omfattede Tjenestemænds Krav paa en rimelig og retfærdig Ordning af deres Lønningsforhold. Navnlig vil ikke derigennem den Uret imod dem fjernes, at der i Modsætning til saa godt som alle Statens andre Tjenestemænd hverken tilkommer dem Ret til Alderstillæg eller Pensionsret. Denne Undtagelsesstilling vil alene kunne ophæves ved selve Lønningsloven, og den-nes Vedtagelse vilde vel heller ikke under de nuværende vanskelige økonomiske Forhold være udelukket, selv om man paa Grund af disse maatte se sig nødsaget til ikke at lade hele den nye Lønningsordning træde i Kraft paa een Gang, men f. Eks. for Finansaaret 1915—16 indskrænkede sig til at lade det ske for de heromhandlede Bestillingsmænds og Funktionærers Vedkommende. Udgifterne hertil vilde, jfr. Kvæstors Beregninger, beløbe sig til 20538 Kr. 75 Øre.

For saa vidt imidlertid Ministeriet maatte fastholde Nødvendigheden af at indskrænke sig til paa Finansloven at søge en midlertidig Forhøjelse af de paagældende Lønninger, maa Udvalget bestemt udtale sig imod at lade dette ske blot gennem en procentvis Forhøjelse af disse. Et saaledes beregnet Tillæg kan nemlig ikke andet end virke i høj Grad tilfældigt og

uretfærdigt, idet det navnlig gennemgaaende vil stille de yngre Funktionærer forholdsvis for godt og de ældre, veltjente for daarligt, og det vil saaledes virke stærkt præjudicerende ind paa den endelige Lønningsordning. Dette er allerede ved Loven af 8. Juni 1912 i flere Retninger sket — jfr. ogsaa Kvæstors Beregninger, hvoraf det vil ses, at Lønforhøjelsen efter denne Lov i enkelte Tilfælde har stillet Bestillingsmændene gunstigere, end en gennemført Lønningslov vilde have gjort — og hvis man nu fortsætter paa denne Vej, vil de betænkelige Konsekvenser heraf i endnu langt højere Grad vise sig. Udvalget tillader sig derfor meget indtrængende at anbefale den her foreslaaede Vej, ved denne midlertidige Lønningsforbedring at tage Hensyn til de i det foreliggende Kommissionsudkast fastslaaede Løn-satser, selv om der under Hensyn til Lønningsforhøjelsens midlertidige Karakter foretages visse Begrænsninger, saaledes at man kun tillægger de paa-gældende Funktionærer 2 Tredjedele af den Lønforhøjelse, de vilde opnaa ved Kommissionsudkastet, og fastsætter en Maksimumsgrænse for Forhøjel-sen af 300 Kr.

I Overensstemmelse med disse Synspunkter er det nedenstaaende For-slag, der er anbefalet af Universitetets Kvæstor i den foran nævnte Skri-velse af 13. d. M., udarbejdet. Dette Forslag, der er beregnet at skulle søges gennemført paa Finansloven, gaar ud paa følgende:

Samtlige ved Universitetet ansatte Bestillingsmænd og Funktionærer, til hvis Stillinger ikke kræves videnskabelig Uddannelse — med Undtagelse af Universitetsinspektøren og Universitetspedellerne — samt Regensportne-ren tillægges der en midlertidig Lønningsforhøjelse, der beregnes til 2 Tredjedele af Forskellen mellem deres nuværende Lønning (Tillæget efter Lov 8. Juni 1912 medregnet) og den Lønning, de vilde have efter Universi-tetskommissionens Betænkningss Lønningsforslag. Dog kan denne midler-tidige Lønningsforhøjelse i intet Tilfælde overstige 300 Kr.

Dette Forslags Gennemførelse vil, som det fremgaar af de Kvæstors ovennævnte Erklæring vedlagte Beregninger, for Finansaaret 1915—16 medføre en Udgift paa 10902 Kr. 00 Øre.«

I Overensstemmelse hermed blev der paa Finansloven for 1915—16, jfr. Rigsdagstid. 1914—15, Tillæg B. Sp. 1063—66, bevilget under Uni-versitetets Udgiftspost a. 4. 10602 Kr. og under Kommunitetets Udgiftspost 4. b. 300 Kr. til den af Udvalget foreslaaede Lønforbedring.

En tilsvarende Lønforbedring blev tillagt de ved Universitetskvæsturen og Sorø Akademis Kontor i Sorø ansatte Bestillingsmænd og Funktionærer, idet der ved Finansloven for 1915—16, jfr. Rigsdagstid. 1914—15, Tillæg B. Sp. 1061—64, blev bevilget under Universitetets Udgiftspost a. 4. 531 Kr. 67 Øre, under Kommunitetets Udgiftspost 4. b. 531 Kr. 67 Øre og under Sorø Akademis Udgiftspost 1. a. 4. 531 Kr. 66 Øre.

Angaaende Lønforbedring til Assistenten ved det planteanatomiske Laboratorium, Assistenten ved det plantefysiologiske Laboratorium og den lavest lønnede Assistent ved det kemiske Laboratorium se nedenfor under Afsnit VII 7. b. og 9. b.

g. Akademisk Disciplin.

Som sædvanlig har Konsistorium fra Københavns Politi faaet Udskrift af de Sager, der ved Københavns Kriminal- og Politiret har været anlagte mod Studenter. I Aaret 1914—1915 har der været 2 saadanne Sager, som begge angik Overtrædelse af Politivedtægten.

h. Andre Sager.

Bud ved Konsistorium, Stipendiebestyrelsen og for Pedellerne C. H. S. Boesen afgik ved Døden 24. Novbr. 1914 efter længere Tids Sygdom. Til Dækning af Udgifterne ved et Hospitalsophold i Foraaret 1914 tilstod Konsistorium ham under 28. April 1914 et Beløb af 35 Kr. af Legaternes Overskudsfonds Renter.

Til Vikarudgifter under hans Sygdom bemyndigede Ministeriet under 26. Novbr. s. A. Konsistorium til at udrede et Beløb af 25 Kr. ugentlig i 3 Maaneder paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1914—15. Ved Tillægsbevillingsloven for 1914—15, Rigsdagstidende 1914—15, Tillæg B. Sp. 1755—56, blev der under Universitetets Udgiftspost e., Til Udgifter ved Konsistorium, bevilget 1200 Kr., hvoraf 785 Kr. til Vikarudgifter i Anledning af Budets Sygdom og i Anledning af Indkaldelse til Sikringsstyrken af en af Kontorets faste Medhjælpere.

Ved Skrivelse af 22. Januar 1915 bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost l., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, udbetaltes Bud Boesens Enke, Marie Boesen, 100 Kr. til Begravelseshjælp.

Ved Finansloven for 1915—16, jfr. Rigsdagstidende 1914—15, Till. B., Sp. 807—08 og 817—18, blev der paa Universitetets Udgiftspost g. 3., Understøttelser til Universitetets Bestillingsmænd og deres Efterladte, bevilget 225 Kr. og paa Kommunitetets Udgiftspost 5., Pensioner og Understøttelser, 25 Kr. som aarlig Understøttelse til Bud Boesens Enke, samt ved Tillægsbevillingsloven for 1914—15, jfr. Rigsdagstidende 1914—15, Till. B., Sp. 1757—58, paa de nævnte Udgiftsposter henholdsvis 75 Kr. og 8 Kr. 33 Øre som Understøttelse for Finansaaret 1914—15. Understøttelsen blev givet i Overensstemmelse med Konsistoriums Indstilling af 5. Februar 1915, ledsaget af en Erklæring fra Kvæstor af 23. Jan. s. A.

M. H. t. Understøttelsens Størrelse, der af Kvæstor var foreslaaet til 225 Kr. aarlig, nemlig 200 Kr. paa Universitetets og 25 Kr. paa Kommunitetets Budget, var i Konsistoriums Indstilling udtalt følgende:

»Med Hensyn til, at Konsistorium, som det vil ses, har indstillet, at Understøttelsen sættes til et 25 Kr. højere Beløb end af Kvæstor foreslaaet, skal man bemærke, at de af Andragerindens Mand ved Siden af hans faste Løn oppebaarne uvisse Indtægter ikke er tagne i Betragtning i den blandt Bilagene værende af Universitetskvæsturens Bogholderkontor opstillede Beregning over Størrelsen af hans aarlige Indkomst efter de sidste 5 Aars Gennemsnit, idet der ikke for Bogholderen har foreligget saadanne Oplysninger om disse Indtægters Størrelse, at han har ment at kunne medtage dem i sin Beregning. Ligesom imidlertid Indtægter af sidstnævnte Art gentagne Gange tidligere er medtagne ved Fastsættelse af Understøttelse til afgaaede Universitets-Tjenestemænd — saaledes ved Beregningen af Bud

Boesens Formand, fhv. Bud Widriksens Understøttelse, jfr. Ministeriets Skrivelse af 15. Decbr. 1910, i hvilken Beregning de medregnedes med 180 Kr. — saaledes maa det formentlig ogsaa findes billigt, at der forholdes paa lignende Maade i nærværende Tilfælde, selv om det ikke vil være muligt nu efter Bud Boesens Død nøjagtigt at konstatere Størrelsen af hans Ekstra-Indtægter. Da nu tilmed Enkens Kaar bliver saare smaa, idet hun foruden den her omhandlede Understøttelse kun faar en Overlevelsesrente paa 388 Kr., har man ment at burde foreslaa en Forhøjelse af det af Kvæstor indstillede Beløb med 25 Kr. Dette Beløb foreslaar man lagt til Understøttelsen paa Universitetets Budget, fordi Bud Boesens Ekstra-Indtægter alene har været for Arbejde ved Universitetet.«

— Under 9. December ansatte Konsistorium Universitetsbud M. V. Bech som Bud ved Konsistorium og Bud for Pedellerne fra 1. s. M. at regne.

Under s. D. ansatte Konsistorium C. C. Wahl som Universitetsbud fra 1. December 1914 at regne.

— Lektionskatalogets Afsnit: Samlinger og videnskabeligt Apparat blev i Kataloget for Foraarshalvaaret 1915 fuldstændiggjort og udvidet, saaledes at det nu omfatter alle herhen hørende Institutioner med deres Adresser. Aabningstider m. v. samt Meddelelser om Forstandere og Personale. Kataloget var tidligere, i Efteraarshalvaaret 1914, udvidet med Reglementet for Optagelse i Aarslisten, Aarb. 1911—12, S. 462; det er senere, i Foraarshalvaaret 1918, udvidet med en Fortegnelse over Studenteraadens Medlemmer.